

ESIOPETUKSEN VUOSISUUNNITELMA 2026-2027

KUSTAVI
SUOTORPAN PÄIVÄKOTI

Esiopetusikäisiä lapsia on Kustavin kunnassa lukuvuonna 2026-2027 neljä. Esiopetuksesta vastaa varhaiskasvatuksen johtaja Maisa Kuusela.

Syyslukukausi ma 17.8.-pe 18.12.2026 (85 työpäivää)

Syysloma ma 12.10.-su 18.10.2026

Kevätlukukausi ma 11.1.- pe 28.5.2027 (91 työpäivää)

Talviloma ma 22.2.- su 28.2.2027

Helatorstain jälkeinen pe 7.5.2027 ei ole esiopetusta

Esiopetuspäiviä on suunnitelman mukaan 2026–2027 176 työpäivää (yhteensä 704 tuntia). Esiopetusta annetaan viitenä päivänä viikossa, neljä tuntia päivässä 8.30–12.30 välisenä aikana. Esiopetus toimii Suotorpan päiväkodin yhteydessä, samoin täydentävä varhaiskasvatus. Esiopetukseen osallistuvilla lapsilla on oikeus esiopetuksen lisäksi annettavaan täydentävään varhaiskasvatukseen aamulla ennen klo 8.30 sekä iltapäivällä klo 12.30 jälkeen päiväkodin aukioloaikojen puitteissa. Kaikki neljä esiopetusikäistä osallistuu tänä lukuvuonna esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen.

Esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus koulukuljetukseen, mikäli yhdensuuntainen matka kodin ja päiväkodin välillä on yli kolme kilometriä. Tänä lukuvuonna yksi lapsi osallistuu aamun koulukuljetukseen.

Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin 2014 on tehty keväällä 2026 päivityksiä, jotka liittyvät pääosin oppivelvollisuuslain muutokseen sekä velvoitteeseen edistää liikunnallista elämäntapaa esiopetuksessa. Esiopetukseen osallistuvan lapsen huoltajille annetaan tietoa esiopetuksen opetussuunnitelmasta, esiopetuksen järjestämisestä sekä esiopetuksen opiskeluhuollon toiminnasta. Näin edistetään myönteistä vuorovaikutusta ja voidaan puuttua lapsen mahdollisiin haasteisiin yhteistyössä huoltajan kanssa.

Esiopetus toimii suomenkielisen yksivuotisen opetussuunnitelman mukaisesti. Kustavin suunnitelmassa korostetaan saaristolaisuutta ja sen erityispiirteitä; lähiympäristön monimuotoisuus, paikalliset juhlat, tavat ja tarinat.

Esiopetuksen tehtävä, teemat ja tavoitteet

Kustavin esiopetus on suunnitelmallista kasvatusta ja opetusta, joka liittyy kiinteästi sekä varhaiskasvatukseen että perusopetukseen. Tavoitteena on rakentaa lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin kannalta johdonmukaisesti etenevä kokonaisuus, jatkumo varhaiskasvatuksesta esiopetuksen kautta perusopetukseen. Avoin ja luonteva yhteistyö huoltajien kanssa on myös esiopetuksen onnistumisen edellytys. Lapsella on oikeus saada tarvitsemaansa oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukea.

Kustavin esiopetus perustuu oppimiskäsitykseen, jonka mukaan lapset omaksuvat uusia tietoja ja taitoja vuorovaikutuksessa toisten lasten, opettajien, eri yhteisöjen ja lähiympäristön kanssa. Oppiminen on kokonaisvaltainen tapahtuma, jossa toiminta, tunteet, aistihavainnot, keholliset kokemukset ja ajattelu yhdistyvät. Lapset oppivat esiopetuksessa

leikkien, liikkuen, tutkien, erilaisia työtehtäviä tehden, itseään ilmaisten sekä taiteisiin perustuvassa toiminnassa yhteistyössä muiden kanssa.

Opetusmateriaalina toimii Ystävien eskari materiaalikokonaisuus. Lähtökohtana on kokonaisopetuksellinen periaate, joka tukee esiopetuslapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista sekä tukee esiopetussuunnitelman mukaisten oppimiskokonaisuuksien käsittelyä. Materiaaliin kuuluu painettu kirja jokaiselle eskarilaiselle, digitaalinen materiaali sekä opettajan opas. Ystävien eskarin harjoituskirja innostaa eskarilaista harjoittelemaan, kuuntelemaan ja toimimaan yhdessä. Erilaiset leikit, pelit ja yhdessä tehtävät toiminnalliset harjoitteet kuuluvat materiaalin sisältöihin. Oppimiskokonaisuudet sisältävät kielellisten- ja matemaattisten valmiuksien lisäksi aiheita kasvuun ja kehitykseen, lähiympäristöön, luontoon, kotiseutuun ja arjenhallintaan sekä tunnetaitoihin.

Teemoja esiopetuskaudelle:

- Lähiympäristön ja saaristolaisluonnon merkitys ja tutkiminen, säännölliset retket luontoon
- Liikunnallisen elämäntavan edistäminen arjessa
- Valokuvaus
- Uimaopetus
- Muskari torstaisin
- Liikenneturvakasvatus, oman liikennepuiston hyödyntäminen
- Erityisopettajan opetus perjantaisin; ryhmä- tai yksilöopetus, interventiot, konsultaatio
- Projektit syys- ja kevät kaudella lasten mielenkiinnonkohteiden mukaan
- Kokopäiväpedagogiikka
- Positiivinen pedagogiikka
- Kirjastovierailut, kirjastonhoitajan satutuokiot säännöllisesti
- Kustavin kulttuuritarjontaan tutustuminen
- Tapa- ja siisteyskasvatus
- Draaman ja lattiatarinoiden avulla kieleen ja itseilmaisuun tutustuminen, pienten esitysten valmistaminen esim. päiväkodin juhliin
- Sosiaaliset ja tunnetaidot
- Lasten syntymäpäivien huomioiminen yksilöllisesti
- Leikin ja luovan toiminnan avulla lapsen myönteisen minäkuvan vahvistaminen ja onnistuneet oppimiskokemukset

Esiopetus on luonteeltaan eheytettyä opetusta, joka muodostuu eri laajuisista ja eri tavoin toteutetuista oppimiskokonaisuuksista. Yhteiset tavoitteet perustuvat eri tiedon- ja taidonaloista nouseviin, esiopetuksen kannalta oleellisiin opetuksen tavoitteisiin sekä laaja-alaiselle osaamiselle asetettuihin tavoitteisiin. Laaja-alaisen osaamisen osa-alueita ovat:

- Ajattelu ja oppiminen
- Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- Itsestä huolehtiminen ja arjen taidot
- Monilukutaito
- Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- Osallistuminen ja vaikuttaminen

Laaja-alaisen osaamisen tavoitteet:

- Lapsi oppii luottamaan omaan osaamiseensa ja arvioimaan omaa oppimistaan
- Lapsi oppii kuuntelemaan ja keskustelemaan vastavuoroisesti
- Lapsi oppii ratkaisemaan ongelmatilanteita itsenäisesti
- Lapsi oppii keskinäistä kunnioitusta, huolenpitoa ja välittämisen asennetta toisia ihmisiä ja ympäristöä kohtaan
- Lapsi oppii toimimaan hyvien tapojen mukaisesti
- Lapsi oppii huolehtimaan itsestään, omista tavaroista ja yhteisestä ympäristöstä
- Lapsi oppii liikunnallisen elämäntavan ja terveellisen ruoan vaikutuksesta terveyteen ja hyvinvointiin
- Lapsi oppii tekemään valintoja kestävän elämäntavan mukaan
- Lapsi oppii toimimaan turvallisesti liikenteessä
- Lapsi omaksuu erilaisia lukutaitoja (kuvalukutaito, kirjoittaminen, lukeminen, numeerinen lukutaito, medialukutaito)
- Lapsi oppii käyttämään erilaisia viestintävälineitä ja hyödyntämään tietotekniikkaa omassa oppimisessaan
- Lapsi oppii osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja

Huoltajien ja lasten osallisuus

Lasta kuunnellaan ja havainnoidaan jatkuvasti ja toiminnan suunnittelussa huomioidaan lapsen toiveet ja mielenkiinnon kohteet. Lapsella on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa itseään koskeviin asioihin ikä- ja kehitystasoisesti.

Huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä tärkeimmät tavoitteet ovat lapsen kehityksen, oppimisen ja hyvinvoinnin tukeminen. Huoltajien tietämys lapsesta yhdistetään ja kasvattajien ammatillinen tietämys ja osaaminen lapsen kehityksestä. Yhteistyö perustuu luottamukseen, kuunteluun, kunnioitukseen ja avoimeen keskinäiseen vuorovaikutukseen. Huoltajia osallistetaan toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen monipuolisin keinoin.

Yhteistyömuotoja:

- päivittäiset kohtaamiset ja keskustelut
- Daisy-järjestelmän kautta tapahtuva tiedonkulku ja yhteydenpito
- vanhempainillat
- vanhempien kanssa käytävät esiopetussuunnitelman mukaiset keskustelut
- vanhemmilta saatu palaute jatkuvassa vuorovaikutuksessa
- asiakastytytäväsyykselyt
- lasten osallisuus toiminnan suunnittelussa ja arvioinnissa erilaisin menetelmin
- lapsen havainnoiminen, kuuleminen sekä mielipiteiden, toiveiden ja kiinnostuksenkohteiden huomioiminen ikä- ja kehitystasoisesti
- informaatio huoltajille oppimisen edellytyksiä tukevista opetusjärjestelyistä sekä lapsen oikeudesta ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin ja tarvittaessa lapsikohtaiseen tuen muotoon (tuen muodoista jäljempänä)
- mikäli lapsella havaitaan tuen tarvetta tai lapsen hyvinvointi on vaarassa, tulee huoltajille antaa riittävästi tietoa lasta koskevien asioiden käsittelystä, tiedon saannista tai luovuttamisesta sekä salassapidosta

Moniammatillinen yhteistyö

Monialaisen yhteistyön tavoitteina ovat lasten hyvinvoinnin ja kehityksen turvaaminen sekä toimivan esiopetuksen toteutuminen. Näitä yhteistyötahoja ovat esimerkiksi neuvola, muu terveydenhuolto (mm. kasvatus- ja perheneuvola, terapeutit), koulu ja lastensuojelu. Moniammatillisella perusopetuksen, esiopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyöllä luomme joustavan ja yhtenäisen oppimisen polun.

Erityisopettaja vierailee päiväkodissa säännöllisesti kerran viikossa perjantaisin. Hänen työnkuvaansa kuuluvat mm. tuen tarpeiden arviointi ja tukimuotojen laatiminen, ryhmä- tai yksilöopetus, interventiot, konsultaatio, tiedonsiirto, mahdollinen leops:n laatiminen ja yhteistyö esiopettajan ja huoltajien kanssa.

Opiskeluhoitoa toteutetaan opetustoimen ja hyvinvointialueen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa. Opiskeluhoito on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista. Yhteisöllinen opiskeluhoito on ennalta ehkäisevää ja ensisijainen tapa toteuttaa opiskeluhoitoa esiopetuksessa. Lisäksi lapsilla on oikeus opiskeluhoitopalveluihin, joita ovat neuvolapalvelut sekä kuraattori- ja psykologipalvelut.

Perusopetuksen kanssa tehdään yhteistyötä osallistumalla esim. yhteisiin laulu- ja liikuntahetkiin sekä toteuttamalla yhdessä erilaisiin pyhiin tai Kustavin kunnan perinteisiin liittyviä teemoja. Keväällä ennen kouluun ilmoittautumispäivää esikoululaiset käyvät pareittain tutustumassa kouluun ja 2. luokkalaiset tulevat silloin päiväkotivierailulle. Siirtymäpalaveri perusopetuksen kanssa keväällä.

Monipuoliset työtavat

Ohjattu ja lasten omaehtoinen leikki sekä havainnolliset, lasten aktiivisuutta ja luovuutta edistävät työtavat ovat olennainen osa esiopetuksen toimintaa. Monipuolisilla työtavoilla tuetaan lasten kehitystä ja oppimista, heidän laaja-alaisen osaamisensa kehittymistä sekä vahvistetaan heidän sosiaalisia taitojaan. Esiopetuksessa työtavat ovat sekä oppimisen väline että opettelun kohde - vähitellen kehittyvä taito, jota lapset tarvitsevat oppimisen polulla.

Ilmaisun monet muodot

Esiopetuksen tehtävä on kehittää lasten ilmaisua musiikillisen, kuvataiteellisen, käsitöiden sekä suullisen ja kehollisen ilmaisun perustaitoja harjoittelemalla. Kulttuurin ja ilmaisun eri muotoihin tutustuminen vahvistaa lasten osallistumisen ja vaikuttamisen taitoja sekä monilukutaidon kehittymistä.

Musiikillinen toiminta on monipuolista ja moniaistista, lapsille tarjotaan kokemuksia laulun, tanssin, liikkeen, soiton, kuuntelun ja oman musiikin luomisen avulla. Heidän kanssaan lauletaan, lorutellaan, tutustutaan erilaisiin rytmi- ja kehosoitteisiin, eri musiikkityyleihin ja peruskäsitteisiin. Lasten kanssa havainnoidaan äänen tasoa, kestoja, voimaa ja sointivärejä. Toimintakaudella 2026-2027 lapset osallistuvat joka viikko ohjattuun muskariin.

Kuvallisen ilmaisun kautta lapsella on mahdollisuus luovuuteen ja itseilmaisuun, hän tutustuu monipuolisesti erilaisiin materiaaleihin, välineisiin sekä tekniikoihin ja työtapoihin, hienomotoriset taidot ja silmän ja käden yhteistyö kehittyvät. Juhlapyhiin liittyvien töiden

askartelemisen kautta syntyvä omakohtainen kokemus juhlaan valmistautumisesta ja juhlan odotuksesta. Opettelemme perinteiden kunnioittamista.

Suullinen ja kehollinen ilmaisu rikastuttaa lapsen mielikuvitusta, hän oppii leikkimään ja viestimään kielen ja kehon avulla. Opetuksessa hyödynnetään musiikkia, loruja, runoja sekä lasten kirjallisuutta. Ilmaisumuotoina voidaan käyttää esimerkiksi draamatoimintaa, sanataidetta ja tanssia.

Teemme yhteistyötä paikallisten kulttuuritoimijoiden sekä opetustoimen kanssa.

Kielten rikas maailma

Esiopetuksen tavoitteena on edistää lasten kielellistä kehitystä ja vuorovaikutustaitoja sekä vahvistaa heidän kiinnostustaan kieliin ja kulttuureihin; kielellisen tietoisuuden kehittäminen, itsensä ilmaiseminen, sanavaraston ja mielikuvituksen kehittäminen, loruilu ja riimittely, kirjaimiin, äänteisiin ja tavuihin tutustuminen, lukeminen, sadutus ja lukuleikit, lattiatarinat, kuuntelemaan oppiminen ja keskittymisen harjoittelu.

Teemme yhteistyötä kirjaston, paikallisten kulttuuritoimijoiden sekä opetustoimen kanssa.

Minä ja meidän yhteisömme

Esiopetuksen tavoitteena on edistää lasten mielenkiintoa yhteiskunnan, erityisesti lähiyhteisön toimintaan ja vahvistaa lapsen omaa osallisuutta toimintaympäristössä. Opetuksessa tuetaan lasten eettisen kohtaamisen ja ajattelun taitoja sekä tunnetaitojen kehittymistä. Lapset tutustuvat niin omaan kuin muihin kulttuureihin, katsomuksiin ja uskontoihin sekä niihin liittyviin tapoihin ja perinteisiin. Työtapoina korostuvat keskustelut sekä erilaiset eläytymisen menetelmät, kuten draama, musiikillinen ilmaisu, tarinat ja lattiatarinat.

Teemme yhteistyötä kirjaston, paikallisten kulttuuritoimijoiden ja yhdistysten, vanhusten palveluyksikön, elinkeinoelämän, seurakunnan sekä opetustoimen kanssa.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Esiopetuksen tehtävänä on tukea lasten matemaattisen ajattelun kehittymistä ja kiinnostusta matematiikkaan. Tehtävänä on myös vahvistaa lasten luonnontuntemusta ja luontosuhdetta sekä tutustua rakennettuun ympäristöön ja arjen teknologiaan.

Matemaattisia taitoja kehitetään toiminnallisesti, leikkien ja eri aisteja käyttäen erilaisissa oppimisympäristöissä ja arjen tilanteissa. Kehitetään lapsen ongelmaratkaisutaitoja, luokitellaan, vertaillaan, tutustutaan lukukäsitteeseen, lukujonoon ja numeroihin, tason ja tilan hahmottamiseen, suhde- ja sijaintikäsitteisiin, geometriaan ja mittaamiseen sekä ja aikakäsitteisiin.

Ympäristökasvatus tarjoaa lapsille luontokokemuksia sekä mahdollisuuden tutkia ja tutustua kasveihin, eläimiin ja luonnon ilmiöihin eri vuodenaikoina eri aistien ja havaintovälineiden avulla. Luodaan pohja kestäväälle kehitykselle ja lapsia ohjataan huolehtimaan lähiympäristöstä ja sen viihtyisyydestä.

Hyödynnämme monipuolisesti lähiympäristöä; lähimetsät eri vuodenaikoina, rakennettu lähiympäristö, maatilat, kulttuuritarjonta, saaristoluonto

Kasvan ja kehityn

Esiopetuksen tehtävänä on luoda pohja terveelle, hyvinvoivalle ja liikunnalliselle elämäntavalle, kehittää lasten tietämystä terveydestä ja turvataidoista sekä edistää kestävään elämäntapaan kuuluvia ruoka-, kulutus- ja puhtaustottumuksia.

Liikkumisen ja liikuntaleikkien avulla lasten sääntöjen noudattamisen ja yhdessä toimimisen taidot kehittyvät, motoriset taidot, kehonhallinta ja tasapaino sekä oman kehon hahmottaminen vahvistuu. Tasapainotaitoja harjoitellaan pysähtymisleikkien ja taitoratojen avulla. Liikkumistaitoja edistetään kierimällä, kiipeämällä, hyppimällä, juoksemalla yms. Välinekäsittelyä harjoitellaan työntämällä, vetämällä, heittämällä ja vierittämällä monipuolisesti eri välineitä. Hyödynnämme liikunnassa vuosikelloa, monipuolisia välineitä, ympäristöjä ja työtapoja. Koulun jumppasali on käytössä joka toinen tiistai. Ruokailutilanteista luodaan viihtyisiä ja lapsia ohjataan hyviin tapoihin, erilaisten ruokien maistamiseen sekä monipuoliseen ja terveyttä edistävään syömiseen. Lapsille korostetaan levon merkitystä vireystilaan hyvään oloon. Lapsia ohjataan turvalliseen elämään, arvostavaan kohteluun ja koskemattomuuteen keskustelemalla turvallisuuden tunteesta, tunteista, avun pyytämisestä, turvataidoista, lähiympäristön turvallisuudesta ja liikennesäännöistä. Lasten kanssa pohditaan myös kohtuullisen kuluttamisen merkitystä ja kierrätystä.

Arviointi

Arvioinnin avulla suunnitellaan ja kehitetään opetusta sekä tuetaan kunkin lapsen kehitys- ja oppimisedellytyksiä. Arviointi perustuu havainnointiin, pedagogiseen dokumentointiin, arviointipäätelmiin ja palautteeseen. Arviointiin osallistuvat opettajan lisäksi lapset, huoltajat ja muu henkilöstö. Opettaja hyödyntää lapsen tietoja esiopetusryhmän toiminnan suunnittelussa. Suunnittelussa käytetään lapsikohtaista esiopetuksen oppimissuunnitelmaa. Seurannan kohteena on lasten työskentely, käyttäytyminen ja heidän oppimisensa edistyminen eri tiedon- ja taidon aloilla. Lapsia ohjataan itsearviointiin. Heitä rohkaistaan kuvaamaan, mistä he esiopetuksessa pitävät, missä ovat omasta mielestä onnistuneet ja mitä he mahdollisesti haluaisivat opetella jatkossa. Siirtymävaiheessa alakoulun opettajan tulee tietää kunkin lapsen esikouluajan työskentelystä, kehityksen ja oppimisen etenemisestä. Tämä varmistetaan yhteistyössä esiopetuksen, koulun henkilöstön ja vanhempien välisellä yhteistyöllä. Lapsille annetaan lukuvuoden päätteeksi esiopetuksen osallistumistodistus.

Esiopetuksen tuki

Laadukas esiopetus on perusta lapsen kehitykselle, oppimiselle ja hyvinvoinnille. Oppimisen tai esiopetukseen osallistumisen vaikeuksia ehkäistään ennakolta esimerkiksi monipuolisilla työtavoilla ja pedagogisilla menetelmillä, rakenteellisilla järjestelyillä sekä huomioimalla sekä ryhmän että yksittäisen lapsen tarpeet.

Lapsella, jolla on vaikeuksia osallistua esiopetuksessa annettavaan opetukseen, on oikeus saada ryhmäkohtaisia tukimuotoja ja lapsikohtaisia tukitoimia oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tueksi. Ryhmäkohtaiset tukimuodot ja lapsikohtaiset tukitoimet järjestetään inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Riittävän varhain aloitetut tukimuodot tukevat lapsia oppimisessa ja esiopetukseen osallistumisessa.

Ryhmäkohtaiset tukimuodot

Ryhmäkohtaisia tukimuotoja ovat yleinen tukiopetus, opetuskielen tukiopetus ja erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä. Ryhmässä toteutettavat

tukimuodot mahdollistavat myös vertaisoppimisen, osallisuuden ja osallistumisen esiopetuksen toimintaan.

Opettajan antaman yleisen tukiopetuksen tavoitteena on tukea lasten oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Esiopetuksessa yleinen tukiopetus tarkoittaa esiopetusryhmän toiminnan eriyttämistä, ja sitä annetaan pääsääntöisesti joustavissa pienemmissä ryhmissä esiopetusryhmän lasten tuen tarpeiden mukaisesti. Yleistä tukiopetusta annetaan eriyttäen joustavissa pienryhmissä ja se kohdentuu ensisijaisesti oppimiskokonaisuuksiin. Yleistä tukiopetusta järjestetään pedagogisesti tarkoituksenmukaisesti ja suunnitelmallisesti, mutta myös ennakoivasti ja sillä voidaan vastata lasten sairaspotilaista.

Opettajan antaman opetuskielen tukiopetuksen tavoitteena on lasten opetuskielen taidon vahvistaminen, mikä tukee lasten oppimista ja esiopetukseen osallistumista siten, että mahdollisimman moni lapsi voi hyötyä siitä.

Erityisopettajan antamalla opetuksella muun opetuksen yhteydessä tarkoitetaan erityisopettajan antamaa ja erityispedagogiseen osaamiseen perustuvaa opetusta, joka tukee oppimista ja esiopetukseen osallistumista. Erityisopettajan antama opetus muun opetuksen yhteydessä kohdennetaan sellaisiin koko ryhmän tasolla havaittuihin tuen tarpeisiin ja vaikeuksiin, joihin voidaan vaikuttaa erityisopettajan samanaikaisesti tai yhteisopetuksena tarjotulla tuella ja opetuksella.

Lapsikohtaiset tukitoimet

Lapsella on oikeus saada lapsikohtaisia tukitoimia viipymättä, jos ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat riittämättömiä. Lapsikohtaisia tukitoimia annetaan yksilölliseen tarpeeseen perustuen ja säännöllisesti. Lapsi voi saada useampia lapsikohtaisia tukitoimia tuen tarpeidensa mukaisesti ja ne järjestetään tuen tarpeen arvioinnin ja tukea koskevan päätöksen perusteella lapsen etu huomioon ottaen.

Erityisopettajan antama opetus on säännöllistä, pitkäkestoista ja suunnitelmallista lähtökohdana lapsen yksilölliset tarpeet. Kun erityisopettajan opetus annetaan pienryhmässä, se on muodostettu lapsikohtaisen tuen toteuttamiseksi ja erityisopettajan antaman opetuksen mahdollistamiseksi. Erityisopettajan antama opetus lapsikohtaisena tukitoimena voidaan toteuttaa myös yksilöopetuksena, jos se on lapsen tuen tarpeiden kannalta tarkoituksenmukaista.

Lapsikohtaiset tulkitsemis- ja avustajapalvelut ja apuvälineet mahdollistavat lapsen osallistumisen esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden mukaiseen opetukseen.

Tulkitsemispalveluilla tarkoitetaan viittomakielellä tai muilla kommunikaatiomenetelmillä annettavia tulkitsemispalveluita.

Lapsikohtainen avustaja tukee lapsen osallistumista ryhmän toimintaan yhdessä ryhmän muun henkilöstön kanssa. Avustaja voi esiopetustoiminnan aikana auttaa myös muita lapsia, jotta esiopetuksen opettaja voi opettaa lasta hänen yksilölliset tarpeensa huomioiden.

Lapsikohtaisten apuvälineiden avulla tuetaan lapsen mahdollisuuksia oppia ja toimia esiopetusryhmässä opetukselle asetettujen tavoitteiden mukaisesti.

Lapsikohtaisten tukitoimien toteuttamisessa tulee tehdä opettajien ja esiopetusryhmän muun henkilöstön välistä yhteistyötä, ja se voi edellyttää erityisopettajan konsultaatiota.

Tukitoimien suunnittelussa ja toteutuksessa voidaan hyödyntää myös monialaista yhteistyötä ja muiden asiantuntijoiden kuin esiopetuksen toimipaikan erityisopettajan konsultaatiota.